

УВКБ ООН В УКРАЇНІ

ЕКСТРЕНА ДОПОМОГА З ЖИТЛОМ

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

17 грудня 2025 р. житловий квартал у Запоріжжі постраждав унаслідок влучання керованої авіабомби. УВКБ ООН і його партнери надавали сім'ям, чії оселі були пошкоджені через обстріл, доремонтні матеріали, зокрема листи OSB, для тимчасового захисту будівель від опадів взимку, а також психосоціальну підтримку та юридичну допомогу. © УВКБ ООН / Нікола Івановські

Програма допомоги з житлом, утілювана УВКБ ООН в Україні. Програма спрямована на забезпечення належним житлом найбільш вразливих людей, які постраждали від війни: внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та людей, які не переміщалися або повернулися після евакуації або переміщення. Згідно з [«Регіональним звітом УВКБ ООН щодо намірів № 6»](#), наявність житла й засобів для існування є визначальними чинниками гідного повернення біженців і ВПО. Підходи УВКБ ООН до розв'язання цих питань враховують місцеву специфіку та сприяють відновленню та реалізації рішень, розрахованих на довгострокову перспективу.

Огляд ситуації. Згідно з [«Оцінкою потреб України на відновлення та відбудову \(RDNA5\)»](#) війна в Україні призвела до руйнувань або пошкоджень понад 14 % житлового фонду. Відповідно, мільйони українців потребують різних типів підтримки. Утілюючи програми допомоги з житлом, УВКБ ООН підтримує такі групи населення:

- люди на територіях, що безпосередньо потерпають від бойових дій, яким потрібна допомога в проведенні термінових ремонтів житла;
- люди, які залишаються в постраждалих від війни громадах або повернулися до них і потребують допомоги в здійсненні ремонтів пошкодженого житла;
- люди, які тривалий час є внутрішньо переміщеними особами та потребують житла на середньо- та довгостроковий період.

ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ З ЛЮТОГО 2022 р.*

- **599 355** людей отримали набори доремонтних матеріалів безпосередньо після обстрілів.
- **57 800** пошкоджених внаслідок війни будинків було відремонтовано.
- **318** збірних модульних будинків було встановлено.
- У понад **100** багатоповерхових житлових будинках відремонтовані місця загального користування, завдяки чому понад **7 500** сімей змогли скористатися державною програмою компенсації за пошкоджене житло.
- Тимчасовим житлом для ВПО / соціальним житлом забезпечено **464** сім'ї.
- **2 985** сім'ям ВПО надано допомогу в оренді житла на 6 місяців у межах Ініціативи щодо ринку оренди житла.
- **248** місць тимчасового проживання (МТП) відремонтовано безпосередньо УВКБ ООН або партнерами Агентства.
- **2 121** будинку, який не використовувався певний час або був нещодавно придбаний ВПО, відремонтовано та пристосовано для проживання ВПО.

*Цифри можуть коригуватися після звірення. Використано загальний річний показник..

Дані щодо допомоги з житлом за 2025 р. можна переглянути за [посиланням](#).

Надання наборів доремонтних матеріалів:

- ➔ **Набори доремонтних матеріалів.** У 2026 році через своїх партнерів УВКБ ООН надало набори доремонтних матеріалів **18 857 сім'ям (31 981 людині)**. Крім цього, підтримку отримали понад **274 об'єкти цивільної інфраструктури** (освітні, медичні, адміністративні заклади та об'єкти історичної спадщини) по всій Україні. Допомогу було надано у **20 областях**, найбільша її частка припадає на **Донецьку (22,7 %), Дніпропетровську (25 %), Запорізьку (18,6 %), Сумську (9 %) та Харківську (8,5 %) області**.
- ➔ **Допомога з монтажем після надання доремонтних матеріалів.** Партнери УВКБ ООН надавали технічну допомогу та встановили доремонтні матеріали найбільш вразливим родинам, які не можуть встановити їх самотужки. Цю допомогу отримали **773 сім'ї** з тих, які отримали набори доремонтних матеріалів.

Ремонти житла:

- ➔ **Ремонти із залученням підрядників.** У 2026 році допомогу з ремонтом будинків отримали **37 сімей (109 людей)**. Ремонти проводили місцеві будівельні компанії, з якими УВКБ ООН уклало відповідні договори. Ремонти в інших будинках зараз перебувають на стадії оцінювання.
- ➔ **Будівельні матеріали для проведення ремонтів.** Ще **233 сім'ї (649 людей)** отримали будівельні матеріали для проведення ремонтів, зокрема покрівельні матеріали, дошки, двері та вікна, гідро- та теплоізоляційні матеріали.
- ➔ **Модульні будинки.** У I кварталі 2026 р. було встановлено два модульні будинки для людей, чії домівки були зруйновані або які залишили місяця постійного проживання, зараз відбувається їх документальне оформлення. У 2025 р. було встановлено 102 модульні будинки. Ці збірні будинки українського виробництва встановлюються на власних земельних ділянках сімей, що дає їм змогу залишатися або повернутися додому, якщо вони бажають.

- ➔ **«Майстерні на колесах».** У 2026 р. виїзні бригади надали технічні консультації та потрібний інструмент, а також встановили вікна, двері та відремонтували дах у будинках понад **177 сімей** (304 людей) із вразливістюми.
- ➔ **Ремонти місць загального користування.** Заявки на отримання компенсації за урядовою програмою «ЄВідновлення» не розглядаються, якщо немає безпечного доступу до квартир у пошкодженому житлі. Отже, ремонт місць загального користування, зокрема сходових кліток, у багатоповерхових будинках, який проводить УВКБ ООН, надає змогу власникам квартир отримати компенсацію та відремонтувати свої помешкання. Від початку 2026 р. **526 сімей** (1 105 людей) змогли скористатися державною програмою компенсації «ЄВідновлення» після того, як УВКБ ООН відремонтувало місця загального користування в їхніх багатоквартирних будинках. Були завершені або тривають ремонти таких об'єктів у **Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Одеській, Сумській, Харківській та Чернігівській областях.**
- ➔ **Ремонт об'єктів соціальної інфраструктури.** Ремонт об'єктів соціальної інфраструктури, що зазнали пошкоджень внаслідок воєнних дій, а також інфраструктурних об'єктів, що працюють в умовах збільшеного навантаження в регіонах, куди переселяються або повертаються люди, є запорукою успішної інтеграції та покращення соціальної згуртованості. У 2025 році УВКБ ООН завершило ремонтні роботи у **28 об'єктах соціальної інфраструктури.** Зараз триває оцінювання об'єктів соціальної інфраструктури, в яких проводитимуться ремонтні роботи у **2026 р.,** зокрема трьох Центрів життєстійкості й одного закладу стаціонарного догляду на заході України, а також трьох Центрів надання адміністративних послуг – на сході.

Покращення умов проживання ВПО та збільшення кількості місць в МТП:

- ➔ **Покращення умов проживання та збільшення кількості місць у МТП.** У 2026 р. ремонти здебільшого проводитимуться в будівлях державної власності, що вже використовуються як МТП, і матимуть на меті покращення якості житла. Менш масштабні ремонтні роботи проводитимуться задля забезпечення безбар'єрного доступу, покращення стану санітарно-гігієнічних приміщень, безпеки, а також задля збільшення кількості ліжко-місць. У 2026 р. у співпраці з партнерами УВКБ ООН планує надати допомогу 10 МТП. Зараз триває відбір МТП, в яких проводитимуться ремонти.
- ➔ **Ремонти сільських будинків для ВПО.** УВКБ ООН і його партнери сприяють забезпеченню доступним житлом ВПО, які не можуть повернутися до своїх колишніх домівок. У I кварталі 2026 р. УВКБ ООН відремонтувало **162 будинки для 484 людей.**
- ➔ **Ініціатива щодо допомоги з орендою житла.** У 2026 р. УВКБ ООН і партнери реалізують цю ініціативу в **7 областях** у східному, південному й центральному регіонах України. У I кварталі 2026 р. **194 сім'ї (506 людей)** отримали цей вид допомоги. Партнери УВКБ ООН також надали учасникам програми юридичну підтримку в укладанні договорів оренди та проконсультували їх із питань працевлаштування. Одночасно НУО – партнери УВКБ ООН визначають сім'ї, що братимуть участь у програмі у 2026 р.
- ➔ **Соціальне житло.** За минулий період 2026 р у співпраці з Міжнародною фінансовою корпорацією УВКБ ООН забезпечило тимчасовим / соціальним житлом **37 сімей** Такі шляхи розв'язання житлових проблем розраховані на довгострокову перспективу й доповнюють діяльність уряду з надання житла з державного житлового фонду для підтримки найбільш вразливих ВПО.

РЕАГУВАННЯ ВПРОДОВЖ ОСІНЬО-ЗИМОВОГО ПЕРІОДУ 2025–2026 рр.

Наприкінці березня УВКБ ООН завершило впровадження програми реагування впродовж осінньо-зимового періоду (ОЗП). Допомогу в першу чергу отримали люди, які залишаються в прифронтових громадах на сході та півночі України, де окрім суворих погодних умов, ситуацію погіршують додаткові фактори, а саме: руйнування будинків, пошкодження енергетичної інфраструктури та обмежений доступ до життєво необхідних послуг. **Близько 30 000 людей** отримали допомогу з житлом у межах програми реагування впродовж ОЗП, що охоплювала: 1) **надання наборів для сезонного утеплення** приватних будинків, квартир і МТП, зокрема обігрівачів і матеріалів для покращення теплоізоляції; 2) **утеплення будинків, квартир і МТП, що не відповідають стандартам,** а саме: утеплення дахів і горищ, встановлення дверей та вікон з потрійним склопакетом, і усунення пошкоджень для зменшення тепловтрат, вартості опалення та економії електроенергії; 3) надання та встановлення **твердопаливних котлів** у прифронтових громадах, куди електроенергія подається з перебоями.

ПРОГРАМА УВКБ ООН ДОПОВНЮЄ ДЕРЖАВНУ ІНІЦІАТИВУ «ЄВІДНОВЛЕННЯ»

Житлова програма УВКБ ООН доповнює урядову програму компенсацій за пошкожене та знищене житло «ЄВідновлення» і передбачає допомогу родинам, які не мають змоги скористатися урядовою програмою компенсацій або стикаються зі складнощами в процесі подання заяв, зокрема здійснюючи ремонти місць загального користування в багатоквартирних будинках. Тісна співпраця УВКБ ООН з органами місцевої влади є запорукою того, що підтримку отримують найбільш вразливі сім'ї, які через юридичні, адміністративні або практичні перешкоди не можуть скористатися допомогою від держави. Завдяки такій взаємодоповнюваності ініціатив усуваються критичні прогалини в системі та забезпечується надання допомоги всім, хто її потребує.

У межах програми, що доповнює ініціативи Уряду, з **2023 року** місця загального користування в понад **100 багатоквартирних будинків** були відремонтовані УВКБ ООН або за його підтримки. Тепер більш ніж **7 500 сімей** мають змогу подати заяви на отримання компенсації за державною програмою грошової допомоги на ремонт пошкодженого житла «ЄВідновлення». Ремонти місць загального користування можуть здійснюватися завдяки залученню підрядників або через надання ремонтних матеріалів органам місцевої влади. Лише у 2025 році за підтримки УВКБ ООН такі ремонти проводилися в Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Харківській та Чернігівській областях, завдяки чому **1 700 сімей – 3 250 людей** – отримали змогу подати заяву на отримання компенсації. Читайте більше [за посиланням](#).

Багатоквартирний будинок у м. Павлоград Дніпропетровської області, в якому УВКБ ООН здійснювало відновлювальні роботи в місцях загального користування. © УВКБ ООН / Вікторія Тютюнник

Громадська будівля та приміщення сільської ради в с. Заводське на Миколаївщині, що були відремontовані за підтримки УВКБ ООН і ПРООН. © УВКБ ООН

РЕМОНТИ Й ВІДНОВЛЕННЯ ОБ'ЄКТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Працюючи над зміцненням системи надання соціальних послуг в Україні, УВКБ ООН ремонтує та відновлює об'єкти соціальної інфраструктури. Такі проекти мають на меті відновити або розширити доступ до соціальних послуг, як-от до послуг зі стаціонарного догляду, підтриманого проживання та соціальної адаптації, завдяки чому люди з найбільш незахищених груп, зокрема люди похилого віку й внутрішньо переміщені люди з інвалідністю, мають змогу отримати необхідні послуги. Окрім того, у співпраці з Офісом Омбудсмана України УВКБ ООН долучається до розбудови [регіональних центрів прав людини](#).

Проекти реконструкції об'єктів соціальної інфраструктури, впроваджувані УВКБ ООН, доповнюють урядові ініціативи з відновлення, узгоджуються з державними інвестиційними пріоритетами, а також сприяють реалізації рішень, розрахованих на довгострокову перспективу, й поверненню громад до стабільного функціонування. Серед результатів – відремontовані приміщення у двох санаторіях – спеціалізованих медичних закладах у Миргороді й Трускавці, а також у декількох інших закладах, що тепер функціонують як [центри підтриманого проживання та стаціонарного догляду](#).

Зараз УВКБ ООН здійснює технічне оцінювання об'єктів соціальної інфраструктури, в яких проводитимуться ремонтні роботи у 2026 р., зокрема трьох Центрів життєстійкості й одного закладу стаціонарного догляду на заході України, а також трьох Центрів надання адміністративних послуг – на сході.

СПІВПРАЦЯ З ЦЕНТРАЛЬНИМИ Й ОБЛАСНИМИ ОРГАНАМИ ВЛАДИ

Щоб забезпечити узгодженість та взаємодоповнюваність діяльності у сфері забезпечення житлом, УВКБ ООН співпрацює з урядом та органами державної влади та координує свою діяльність з ними. Ця співпраця, окрім іншого, спрямована на пошук таких рішень для ВПО, що розраховані на довгострокову перспективу. З цією метою УВКБ ООН підписало Меморандуми про взаєморозуміння з **20 обласними адміністраціями**, відповідними міністерствами, зокрема з [Міністерством розвитку громад та територій України](#), а також органами виконавчої влади на центральному рівні.

У межах цієї співпраці у 2022 році УВКБ ООН підтримало 40 000 сімей, які приймали ВПО за програмою «Прихисток». У 2024 р. УВКБ ООН [виділило](#) 15 мільйонів доларів США на фінансування цієї урядової програми й надало фінансову підтримку понад 82 000 сімей, які приймали приблизно 187 000 ВПО.

УВКБ ООН також співпрацює з органами влади, щоб розширити можливості для отримання компенсацій та допомоги у відновленні пошкоджених війною будинків. Це створило підґрунтя для узгодження діяльності УВКБ ООН у сфері ремонтів будинків і квартир з урядовою програмою «ЄВідновлення», про що йшлося на попередній сторінці. Зараз УВКБ ООН тісно співпрацює з [Міністерством розвитку громад та територій України](#) над реалізацією [Закону № 4080](#). Цей закон передбачає створення загальнонаціональної інформаційно-аналітичної системи, яка стане ефективним інструментом для обліку нерухомості, придатної для проживання ВПО. УВКБ ООН також входить до складу робочої групи Міністерства, яка займається розробленням Національної житлової стратегії.

Співпраця УВКБ ООН і [Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України](#) спрямована на поліпшення умов проживання переміщених осіб і надання їм доступу до послуг із соціального захисту, а також на впровадження відповідних експериментальних проектів, як-от створення інклюзивних умов проживання в [санаторії «Слава»](#) в м. Миргород.

УВКБ ООН співпрацює з [Міністерством освіти і науки України](#) у сфері забезпечення ВПО гідним житлом завдяки реконструкції окремих гуртожитків, що перебувають у віданні Міністерства, для використання як МТП.

КЛАСТЕР ІЗ ПИТАНЬ ЖИТЛА ТА НЕПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ:

УВКБ ООН очолює Кластер із питань житла та непродовольчих товарів в Україні, а ГО «Людина в біді» є його співкоординатором. Учасниками Кластера є **155** організацій, які співпрацюють для досягнення трьох цілей Кластера, викладених у [Плані гуманітарних потреб і реагування на 2026 р.](#) У Кластері працюють чотири координаційні хаби. У 2026 р. партнери Кластера планують надати допомогу з житлом, непродовольчі товари, допомогу на проходження ОЗП, а також покращити умови проживання для **1,4 мільйона** людей (у першу чергу допомогу отримують **1,2 млн** людей). Для ознайомлення з панеллю 5W, інформаційними довідками та рекомендаціями завітайте на [сайт](#) Кластера.